

Sosiaali- ja terveydenhuollon julkisen talouden uusi tietopohja

Esittelytilaisuus: uudet sote-taloustiedot hyvinvointialueiden ohjauksen ja tiedolla johtamisen tukena

Petra Kokko

9.9.2022

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Ohjelma

Klo 9.00–9.10: Tervetuloa

johtaja Satu Vuorio, THL

Klo 9.10–9.30: STM:n näkökulmia sosiaali- ja terveydenhuollon tietopohjaan ja sen kehittämiseen

johtaja Andreas Blanco-Sequeiros, STM

Klo 9.30–9.50: VM:n näkökulmia sosiaali- ja terveydenhuollon tietopohjaan ja sen kehittämiseen

apulaisbudjettipäällikkö Annika Klimenko, VM

Klo 9.50–10.35: Sosiaali- ja terveydenhuollon julkisen talouden uusi tietopohja

kehittämispäällikkö Petra Kokko, THL

Klo 10.35–10.55: Kysymyksiä ja keskustelua

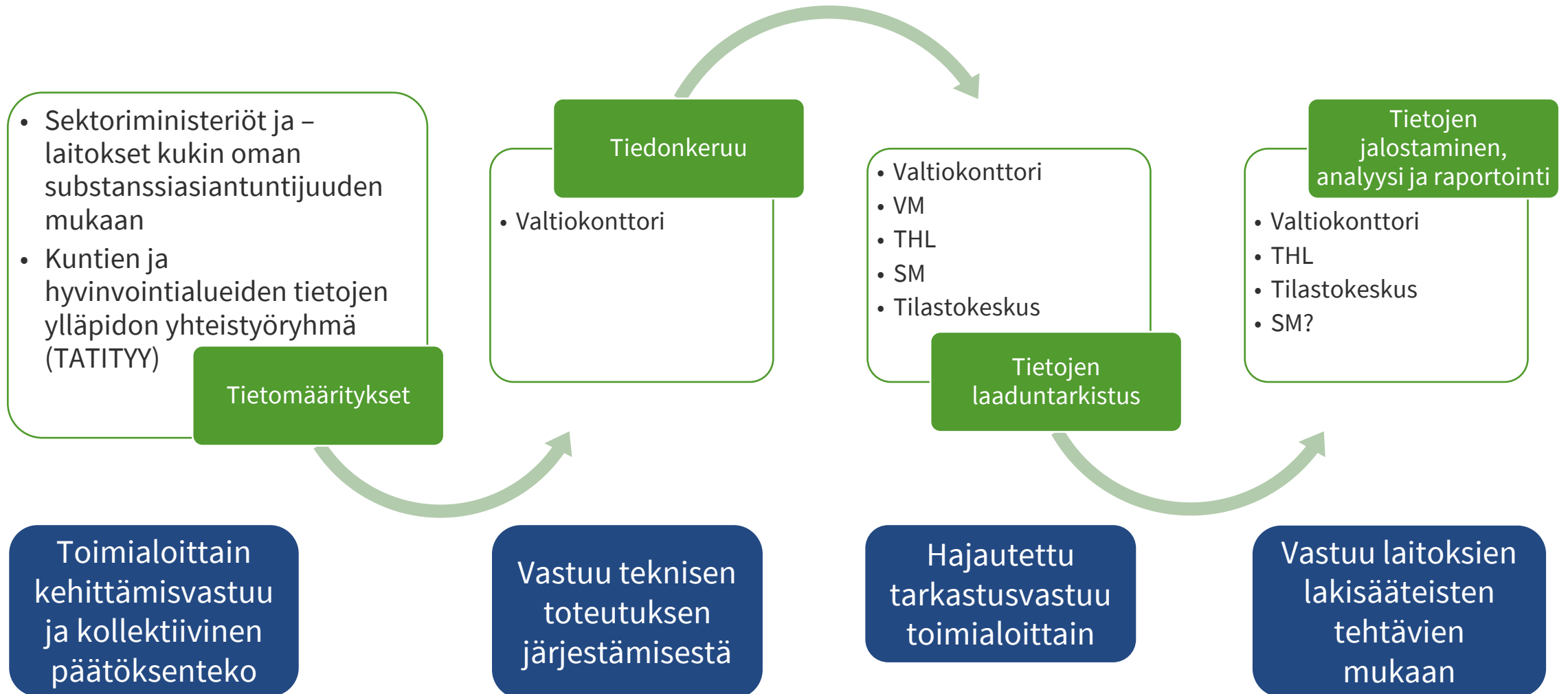
Klo 10.55–11.00: Tilaisuuden päätös

johtaja Satu Vuorio, THL

Muutokset julkisen hallinnon taloustiedon tiedonhallinnassa 2021>

- Tilastokeskuksen kuntataloustiedonkeruun lakkauttaminen (viimeinen tilivuosi 2020)
- Uusi automatisoitu tiedonkeruu Valtiokonttoriin VM:n ja Kuntien ja hyvinvointialueiden tietojen ylläpidon yhteistyöryhmän ohjauksessa (TATITYY)
- Aikataulujen, tietosisältöjen ja -rakenteiden vahvistus VN:n ja VM:n asetuksilla
- Kuntien ja hyvinvointialueiden tiedonkeruiden eriyttäminen alkaen 2023
- Rajapinnat tietojen hyötykäyttöön julkisesti (tutkihallintoa.fi) ja viranomaisille > TAHTO-projekti THL:n talous- ja henkilöstötiedon tiedonhallintaan 2020-

HVA Tietosisältöjen ylläpito ja kehittäminen

THL:n palvelut ja tuki sosiaali- ja terveystieteen raportointiin

- THL tukee sote-asiantuntijaorganisaation roolissa tietosisältöjen ja –rakenteiden kehitystä myös talous- ja resurssitiedon osalta
 - [Talous- ja henkilöstötietojen tiedonhallinta](#)
 - [Taloustiedon kirjaaminen](#)
- AURA-palveluluokituksen tulkintakäsikirja valmisteilla
- THL tuottaa taloustiedoista tilastoraportteja, indikaattoreita ja muita raportteja hyvinvointialueiden ohjauksen ja tiedolla johtamisen tueksi
 - [Sosiaali- ja terveystieteen julkinen talous 2021](#)

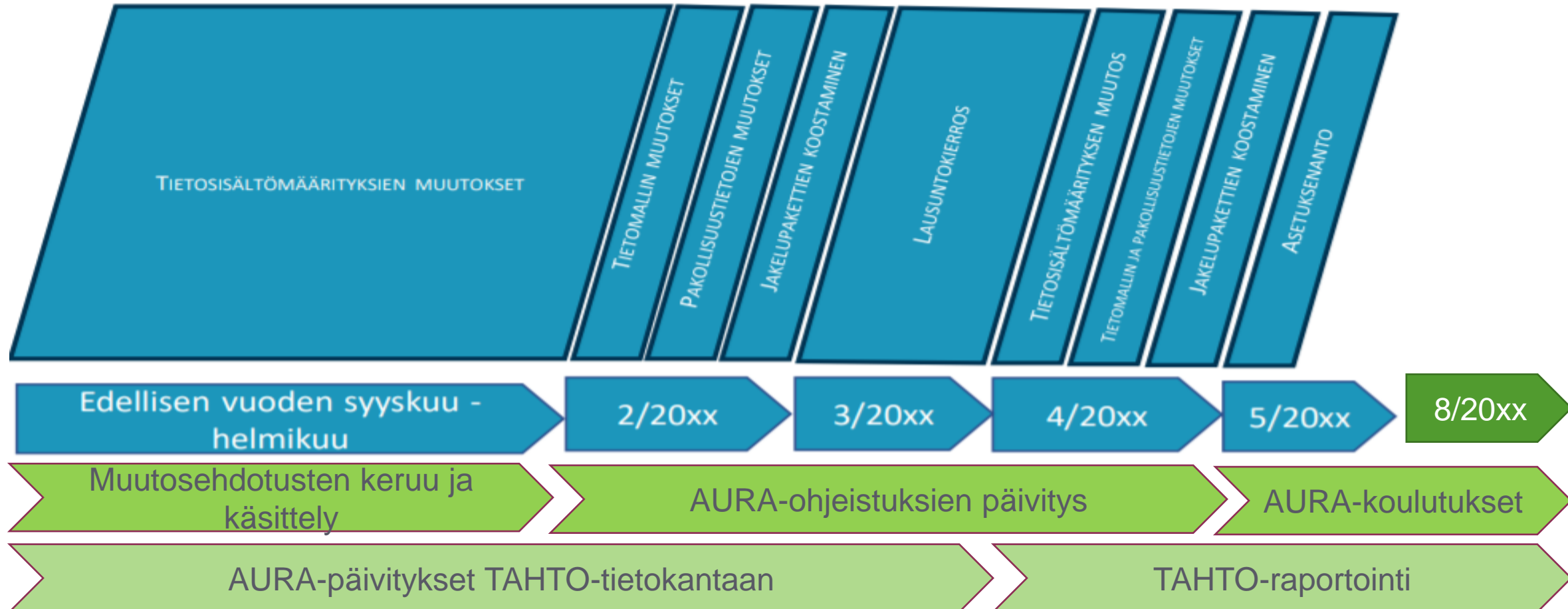
Raportoinnin aikataulu

<https://www.valtiokonttori.fi/yleinen/kuntatalouden-tietojen-raportointiaikataulu/>

AURA tietomääritykset – jakelupakettien aikataulut ja hallintamalli

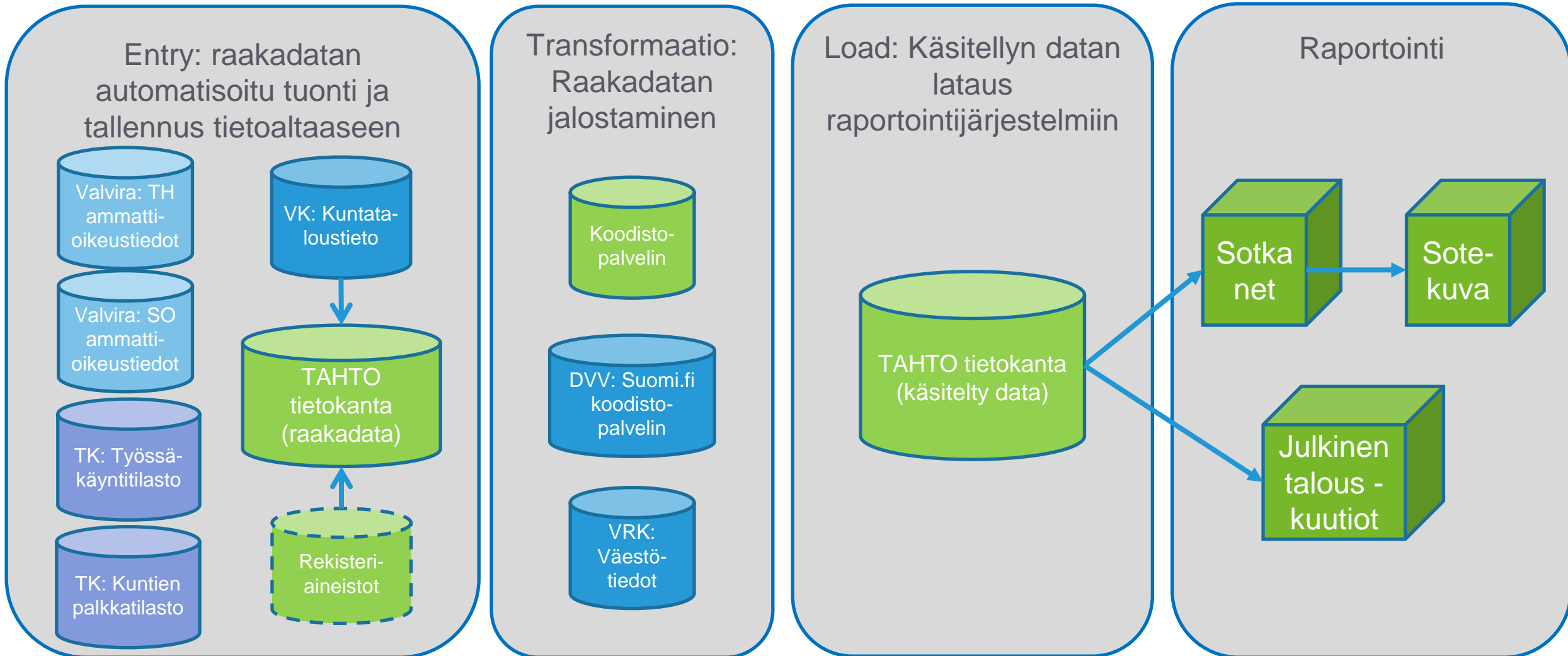
Taksonomia-jakelupaketin sekä Kuntatalouden tietomääritykset –jakelupaketin aikataulut.
T = raportoitava tilikausi alkaa

Talous-, henkilöstö- ja toimintatietojen (TAHTO) tietotuotanto

- Kehitetään osana Toivo-ohjelmaa ja Valtava-hanketta
- Projektin tarkoituksena on
 - Luoda kattavampi tietopohja sote talouden ja henkilöstövoimavarojen näkökulmasta
 - Luoda yhdistetty toiminnan ja talouden tiedonhallintaratkaisu vaikuttavuusperustaisen ohjauksen, THL:n lakisääteisten tehtävien ja alueiden vertaisarvioinnin tueksi
 - Kehittää tiedon ajantasaisuutta ja laatua
 - Automatisoida taloustiedon tiedonhallintaa ja esim. kustannustietojen tuottamista

TAHTO-projektin loogiset tietovarannot, vaihe 1

Vuoden 2022 tuotokset (tilanne 9.9.2022)

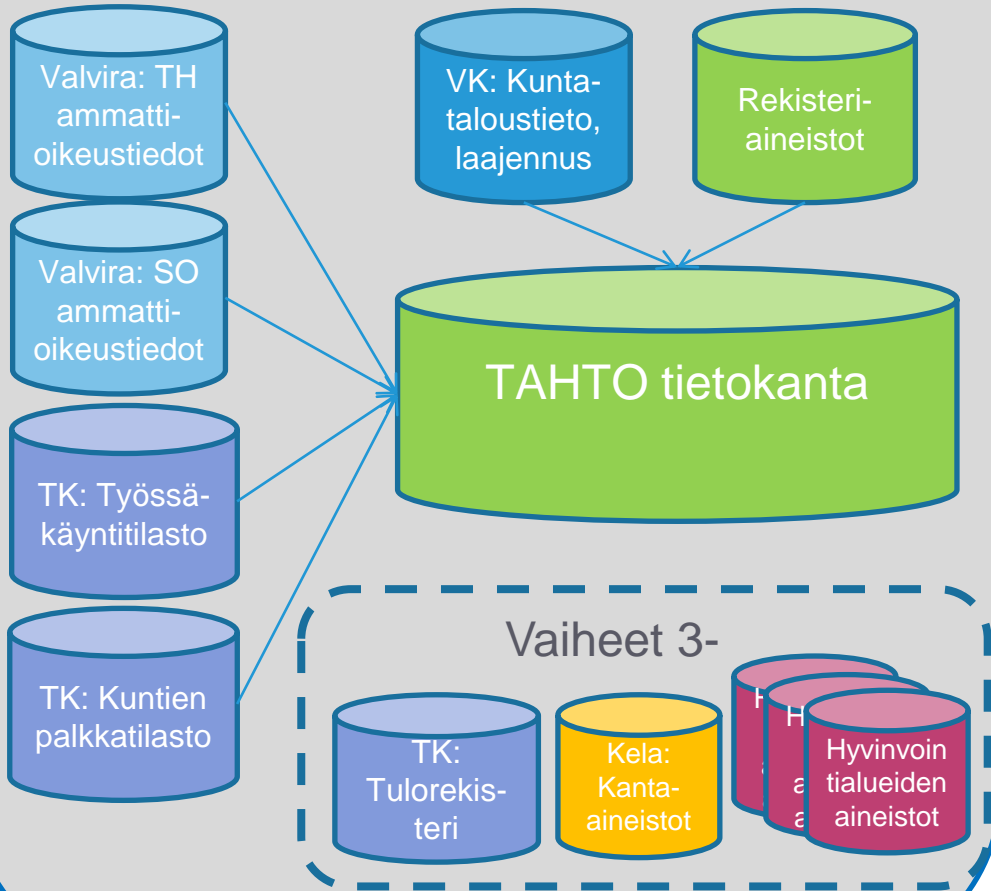
- Aineistot ladattu tietokantoihin VK-talous, TK-historiatiedot, suomi.fi-koodistot
- Sote-talous –ennakkotietojen julkaisu Q2 **30.6.** tilastokuutiona
[Ennakkotiedot: Kuntien käyttötalous palveluluokittain - THL kuutio- ja tiivistekäyttöliittymä](#)
- Sotkanet – indikaattorien määrittely ja laskenta valmis
- Aineistonkäsittely analyysitiedoksi: laaduntarkastus työn alla
- Kehitysversiot tilastokuutioista Kuntien investointimenot, Kuntayhtymien käyttötalous, Kuntayhtymien investointimenot, Kuntien avaintunnusluvut (osa julkistetaan ennakkotietoina syyskuun aikana)

Loppuvuoden 2022 tuotokset

- Sosiaali- ja terveydenhuollon julkinen talous 2021 tilastoraportti
- Talous- ja toimintatiedon yhdistäminen: pilotteja
- Kustannuslaskennan käsikirja pilottien perusteella
- Yksikkökustannusraporttikuutiot pilottien perusteella
- Projektisuunnitelma toiminta- henkilöstö- ja talousaineiston yhdistämisestä TAHTO-tietokantaan: kolme kokonaisuutta ja niihin tarvittava resurssointi vuosille 2023-25

TAHTO-projektin loogiset tietovarannot, vaihe 2

Entry: raakadatan automatisoitu tuonti ja tallennus tietoaaltaseen

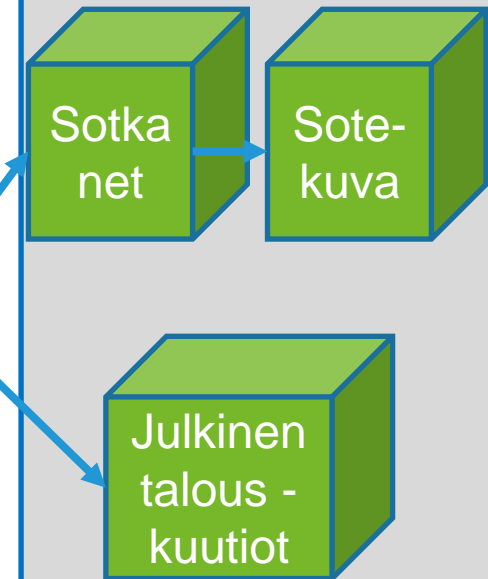
Transformaatio: Raakadatan jalostaminen

Load: Käsitellyn datan lataus raportointijärjestelmiin

Raportointi

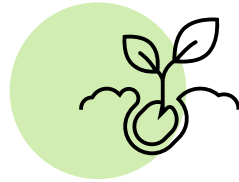

Kehittyvä TAHTO

TAHTO tiedonhallintaratkaisun perustaminen

Teknisen kyvykkyyden kehittäminen 2021-22: Tiedonhaku-sovellus VK:n rajapinnasta haettaville tiedoille, tietokanta ja raportointi

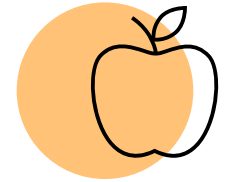
Taloustietojen raportit

2.9.2022 tuotetaan ensimmäiset VK:n taloustietoihin perustuvat raportit eli ns. Sote-taloustilastot ja Sotkanet-indikaattorit THL:n Arviointi-toiminnon käyttöön.

Toimintatietojen yhdistäminen taloustietoihin

Hilmo-rekisteriaineistojen yhdistämistä taloustietoihin pilotoidaan syksyllä 2022 ja täydennetään 2023. Yhdistettyjen tietojen pohjalta aloitetaan tuottamaan yksikkökustannus-raportteja.

Henkilöstötietojen yhdistäminen TATO- tietoihin ja taloustietojen laajennus

Henkilöstö- ja taloustietojen tiedonhakua automatisoidaan ja laajennetaan. Tiedot yhdistetään TAHTO-tietokantaan ja raportointia kehitetään 2023-25.

Mihin THL hyödyntää talousdataa?

Sote-järjestämislaki (612/2021)

Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021)

Laki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008)

Sote-arviointi arvioi hyvinvointialueittain ja kansallisesti toimintaa ja taloutta

Terveys- ja sosiaalitalouden tutkimus hyödyntää tehokkuutta, kustannusvaikuttavuutta ja rahoitusta koskevassa tutkimuksessa

Tilastointi ja tutkimus tuottaa laajasti tietoa päätöksenteon, kehittämisen ja tutkimuksen tueksi

TIEDOSTA ARVIOINTIIN
tavoitteena paremmat palvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelut Suomessa 2018

PÄÄTÖSTEN TUUKSI 2/2020

Asiantuntija-arvio

TIEDOSTA ARVIOINTIIN
tavoitteena paremmat palvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelut Keski-Suomen hyvinvointialueella 2020

ALUEELLINEN ASIAKASARVIO

THL

Unto Häkkinen
Tuukka Holster

Sote-rahoituksen tarvevakiointi

RAPORTTI

6/2020

Terveyden- ja sosiaalihuollon yksikkökustannukset Suomessa vuonna 2017

THL

TILASTORAPORTTI 15 | 2019

TILASTORAPORTTI 1 | 2020

23.1.2020

Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2017

Sairaaloiden tuottavuus 2018

Yliopistosairaaloiden tuottavuus laskanut vuonna 2018

Taukoku 1. Suomessa erikoissairaanhoidon tilä- ja sukupuolvakäytöt epidiot ja laskennalliset kustannukset asukahti kohhti sekä kustannusten ero maan keskiarvoon alueittain 2018

THL

Hyvinvointialueiden järjestämistehtävän arviointi

- Sote-järjestämislaki (612/2021, 30§)
 - THL laatii **vuosittain** sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan **asiantuntija-arvion** valtakunnallisesti, sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueittain ja hyvinvointialueittain.
 - tarkastellaan väestön **hyvinvoinnin ja terveyden tilaa väestöryhmittäin**, sosiaali- ja terveydenhuollon **tarpeen, saatavuuden, laadun, vaikuttavuuden ja yhdenvertaisuuden** toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä, asiakkaiden palvelujen **yhteensovittamisen toteutumista**, sosiaali- ja terveydenhuollon **investointien tarvetta ja vaikutuksia** sekä sosiaali- ja terveydenhuollon **kustannuksia, niiden kehitystä ja tuottavuutta**.

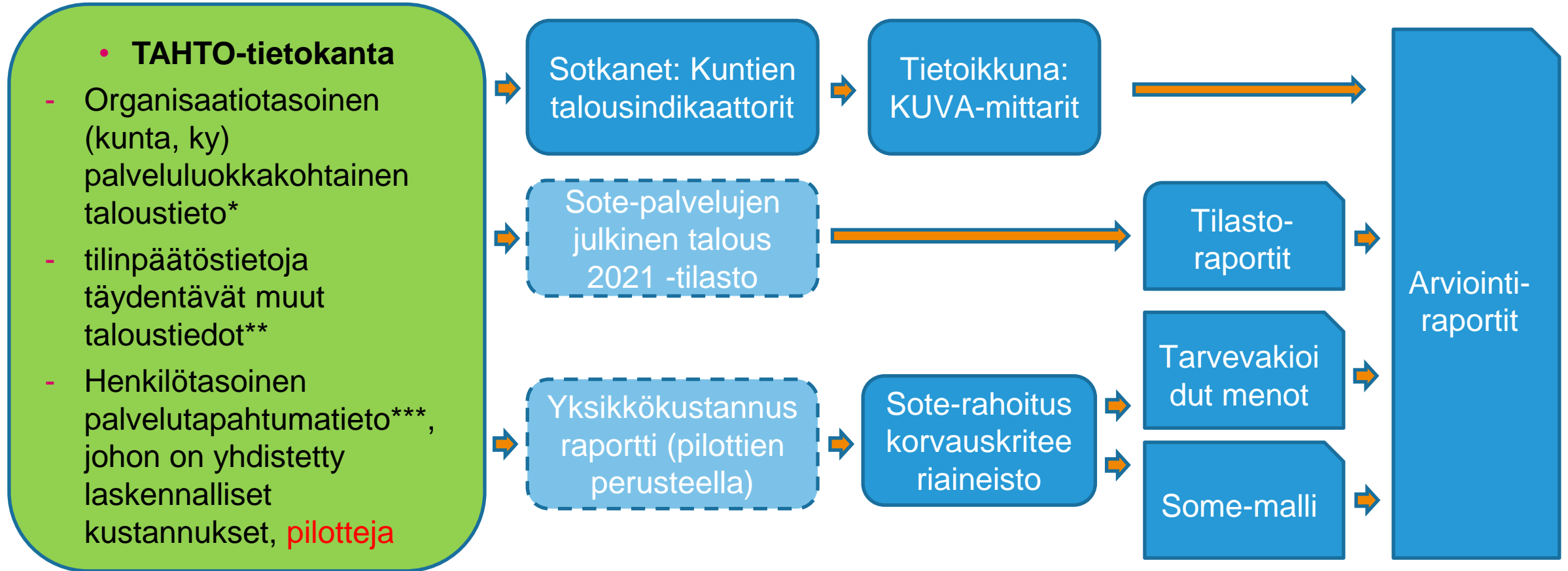
Hyvinvointialueiden rahoitus

- Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021)
 - 7§ Palvelutarpeen muutoksen huomioon ottaminen: perustuu Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen
 - 14 § Terveyden-, vanhusten- ja sosiaalihuollon palvelutarvekerroin (80 %-osuus)
 - 15 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin (1 %-osuus)
- Sote-palvelujen rahoituksen ja tarvetekijöiden [tutkimus](#)
 - Tarveperusteisen rahoituksen merkitys on ratkaiseva yhtäläisten palvelujen turvaamiselle koko maassa
 - Kattavan yksilötason sairastavuus- ja palvelunkäyttötiedon hyödyntäminen on välttämätön edellytys luotettavalle tarvevakioinnille
 - THL raportti 6/2020, Sote-rahoituksen tarvevakiointi, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-483-7>
 - Uusimmat laskelmat raportissa Sote-rahoituksen tarvevakiointi : Päivitys 2022 <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-876-7>

Sosiaali- ja terveystoimialan tutkimus ja tilastointi

- Laki Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008)
 - 2§ Laitoksen tehtävänä on:
 - 1) tutkia ja seurata väestön hyvinvointia ja terveyttä...
 - 2) tutkia, seurata, arvioida ja kehittää sekä ohjata sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa...
 - 3) harjoittaa alan tutkimus- ja kehittämistoimintaa...
 - 4) toimia tilastolain (280/2004) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuna tilastoviranomaisena ja ylläpitää alan tiedostoja ja rekistereitä...
 - 5) kehittää ja ylläpitää sosiaali- ja terveysalan keskeisiä termejä, määrittämiä ja luokituksia; sekä
 - 6) osallistua toimialansa kansainväliseen toimintaan.

TAHTO-tietokannan hyötykäyttö 2022

* KKTPP: käyttötalous ja investoinnit

** KKYTT: erillistietoja

*** THL:n rekisteritiedot

Sotkanet.fi-palvelu

Valitse indikaattorit

Asiasanahaku **Vapaasanahaku (myös ind. nro)**

Etsi indikaattoreita asiasanalla (esim. sairastavuus)

- ▶ Lapset, nuoret ja perheet [info 334](#)
- ▶ Mielensterveys [info 199](#)
- ▶ Ohjelmien seurantaindikaattorit [info 600](#)
- ▼ **Palvelut ja resurssit [info 490](#)**
 - ▶ Ensihoito [info 331](#)
 - ▶ Henkilöstö [info 255](#)
 - ▼ **Kuntien talous [info 248](#)**
 - ▶ Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon talous [info 250](#)
 - ▶ Kuntien yleinen talous [info 249](#)
 - ▶ Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon talous (Avainluvut) [info 171](#)
 - ▶ Lastensuojelun käsittelyajat [info 152](#)
 - ▶ Palvelukokonaisuuksia [info 548](#)
 - ▶ Palvelujen laatu, kustannukset, tuottavuus ja vaikuttavuus [info 925](#)
 - ▶ Perusterveydenhuollon avohuollon ja vuodeosastohoidon yhteiset [info 792](#)
 - ▶ Terveydenhuollon hoitopaäsy, laatu ja valinnanvapaus [info 905](#)
 - ▶ Terveydenhuollon avohoito [info 357](#)
 - ▶ Terveydenhuollon päivistys [info 311](#)

Valitse alueet

Etsi alueita (esim. Helsinki, sairaanhoitopiiri, 091)

Tulevat koulutukset ja muut tilaisuudet

- 4.10. AURA tutuksi -webinaari: Hyvinvointialueiden talousraportointi
<https://www.valtiokonttori.fi/tapahtuma/aura-tutuksi-hyvinvointialueiden-talousraportointi/>
- 2.11. FCG:n koulutustilaisuus: [Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin ajankohtaispäivä](#)

Tule mukaan kehittämään hyvinvointialueiden talousraportoinnin käsikirjaa!

- Hyvinvointialueiden talousraportoinnin **käsikirja HVA-AURA julkaistaan loppuvuodesta 2022**. Käsikirjaa kehitetään tämän syksyn aikana yhdessä käsikirjan kohderyhmien kanssa. Yhteiskehittämisen tavoitteena on tehdä käsikirjasta jo alusta alkaen mahdollisimman selkeä, kattava ja käsikirjan käyttäjien tarpeet ja toiveet huomioiva.
- Valtiovarainministeriö ja muut talousraportoinnin parissa työskentelevät viranomaiset ovat laatineet HVA-AURA-käsikirjan osuuksista luonnoksen, joka toimii pohjana käsikirjan kehittämiseksi. **Yhteiskehittäminen toteutetaan syys-lokakuussa 2022** helppokäyttöisen Orchidea-fasilitointityökalun avulla. Työskenteletpä sitten hyvinvointialueen tai kunnan, palvelukeskuksen tai järjestelmätoimittajan palveluksessa, olet tervetullut kommentoimaan ja ideoimaan ohjeistusta. Fasilitointityökalun käytöstä ohjeistetaan erikseen.
- Toimivalla ohjeistuksella varmistetaan osaltaan, että hyvinvointialueiden talousraportointi käynnistyy sujuvasti. Tule mukaan tekemään hyvinvointialueiden talousraportoinnista mahdollisimman hyvää!

Kiitos ajastanne!

Lisätietoja antaa:

Petra Kokko

petra.kokko@thl.fi

Tieto ja tiedonhallinnan ohjaus yksikkö